

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 16/2002 vp

Hallituksen esitys osakeyhtiölakiin ja eräisiin muihin lakeihin sisältyvien asuin- ja kotipaikkavaatimusten sekä poikkeuslupasäännösten muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 23 päivänä huhtikuuta 2002 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen osakeyhtiölakiin ja eräisiin muihin lakeihin sisältyvien asuin- ja kotipaikkavaatimusten sekä poikkeuslupasäännösten muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 58/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Tuomo Knuuti, kauppa- ja teollisuusministeriö
- erityisasiantuntija Pekka Pulkkinen, oikeusministeriö
- ylijohtaja Olli Koikkalainen, Patentti- ja rekisterihallitus.

Lisäksi Suomen Yrittäjät on antanut kirjallisen lausunnon.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksen tavoitteena on osakeyhtiölain ja muiden yhteisölakien nojalla myönnettävien poikkeuslupien määrän vähentäminen keventämällä sääntelyjärjestelmää nykykäytännön mukaiseksi.

Esityksen mukaan vähintään yhdellä osakeyhtiön perustajalla on oltava asuin- tai kotipaikka Euroopan talousalueella ja vähintään yhdellä hallituksen jäsenellä ja toimitusjohtajalla on oltava asuinpaikka ETA-alueella, jollei yhtiölle myönnetä poikkeuslupaa.

Asunto-osakeyhtiölain, asumisoikeusyhdistyksistä annetun lain sekä osuuskuntalain ja säätiölain asuinpaikkasäännökset ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan osakeyhtiölakia. Yhdistyslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että hal-

lituksen puheenjohtajalla on oltava asuinpaikka Suomessa, jollei poikkeuslupaa myönnetä. ETA-alueen ulkopuolella asuvaa osakeyhtiön, asunto-osakeyhtiön ja osuuskunnan toiminimen kirjoittajaa sekä säätiön nimenkirjoittajaa koskevasta poikkeuslupamenettelystä luovutaan. Prokurailaista kumotaan osakeyhtiön ja osuuskunnan prokuristia koskeva lupamenettely.

Elinkeinolaissa olevia poikkeuslupasäännöksiä muutetaan siten, että ETA-alueen ulkopuolella asuva kommandiittiyhtiön äänetön yhtiömies ei tarvitse enää poikkeuslupaa. Lupamenettelyn piiriin jää sellainen avoimen yhtiön yhtiömies ja kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies, jolla on asuin- tai kotipaikka ETA-alueen ulkopuolella. Lupaa ei ETA-alueen ulko-

puolella asuvien yhtiömiesten osalta vaadita, jos avoimen yhtiön yhtiömiehenä tai kommandiitti-yhtiön vastuunalaisena yhtiömiehenä on vähintään yksi ETA-alueella oleva luonnollinen henkilö, suomalainen yhteisö tai säätiö taikka ulkomainen yhteisö tai säätiö, jonka kotipaikka on ETA-alueeseen kuuluvassa valtiossa.

Poikkeusluvut myöntää kauppa- ja teollisuusministeriön sijasta Patentti- ja rekisterihallitus.

Elinkeinolaista kumotaan säännökset, joilla kielletään muun muassa tulli- ja poliisilaitoksen virkamiestä harjoittamasta elinkeinoa. Säännökset ovat käyneet tarpeettomiksi, koska sivutoimikiellosta säädetään virkamieslainsäädännössä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Talousvaliokunta pitää poikkeuslupamenettelyn keventämistä perusteltuna, koska käytännössä poikkeusluvut yleensä myönnetään tai niitä ei haeta ollenkaan. Talousvaliokunta ehdottaa, että lakiehdotukset hyväksytään.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta kunioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muutamattomina.

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Leena Luhtanen /sd
vpj. Mari Kiviniemi /kesk
jäs. Klaus Hellberg /sd
Mikko Immonen /vas
Reijo Kallio /sd
Marja-Leena Kemppainen /kd
Pekka Kuosmanen /kok

Olli Nepponen /kok
Antti Rantakangas /kesk
Ola Rosendahl /r
Mauri Salo /kesk
Juhani Sjöblom /kok
vjäs. Veijo Puhjo /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.